

توثیپلماسی تطبیقی جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا

(مطالعه موردی: شهادت سردار قاسم سلیمانی)^۱

محمد رضا بروزویی^۲؛ رضا جهانبازی^۳؛ امیررضا تمدن^۴

تاریخ ارسال: ۱۴۰۰/۸/۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۴

چکیده

شبکه اجتماعی «توییتر» به دلیل داشتن برخی ویژگی‌های منحصر به فرد، توانسته مخاطبان زیادی را در میان سیاستمداران پیدا کند؛ به گونه‌ای که اصطلاح جدیدی با عنوان «توثیپلماسی» یا «توییتر-دیپلماسی» وضع شده است؛ سیاستمداران از طریق توییتر، با مخاطبان گسترده‌ای در کشورهای مختلف ارتباط برقرار کرده و از این طریق، مرزهای دیپلماسی عمومی خود را توسعه داده‌اند. این پژوهش، به دنبال بررسی تطبیقی نحوه استفاده سیاستمداران ایران و آمریکا از پلتفرم توییتر است؛ مورد مطالعه در این پژوهش، شهادت سردار قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس پاسداران انقلاب اسلامی است. بازه زمانی موردنظر در بررسی توثیپلماسی دو کشور، از روز شهادت سردار سلیمانی به مدت ده روز (از ۱۳ تا ۲۳ دی ماه سال ۱۳۹۸) بوده است. جمع‌آوری داده‌ها با روش غیراحتمالی هدفمند انجام شده و به دلیل محدود بودن حجم داده‌ها، از روش تمام‌شماری به جای نمونه‌گیری استفاده شده است. سپس با استفاده از روش تحلیل مضمون، تحلیل داده‌ها انجام شده و نهایتاً ۷ مضمون فراگیر در توثیپلماسی ایران و ۶ مضمون فراگیر در توثیپلماسی ایالات متحده آمریکا استخراج شده است. در پایان پژوهش، با تأیید فرضیه استفاده حداکثری جریان راست از توییتر- در مقایسه با جریان دموکرات- مشخص شد که توثیپلماسی ایالات متحده آمریکا عمدتاً به دنبال اقناع افکار عمومی درمورد قانونی بودن اقدام خود در ترور سردار سلیمانی و همچنین ضرورت اتحاد سیاسی داخلی در برابر ایران بوده است. در حالی که توثیپلماسی ایران، عمدتاً مبتنی بر گفتمان عاطفی و حول محور بیان ویژگی‌های شخصیتی سردار سلیمانی و حتمی بودن انتقام‌گیری از عاملان ترور ایشان بوده است.

واژه‌های کلیدی

توییتر، توثیپلماسی، ایران، آمریکا، سردار سلیمانی.

۱. این مقاله براساس نظر گروه دبیران و سردبیر فصلنامه، پژوهشی است.

۲. دانشیار گروه ارتباطات و رسانه، دانشکده فرهنگ و ارتباطات، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ایران.

borzooei@isu.ac.ir

۳. دانشجوی کارشناسی‌ارشد فرهنگ و ارتباطات، دانشکده فرهنگ و ارتباطات، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ایران (نویسنده مسئول).
rezajahanbazi75@gmail.com

۴. دانشجوی دکترای فرهنگ و ارتباطات، دانشکده فرهنگ و ارتباطات، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ایران.

ar.tamaddon@isu.ac.ir